

Okres zdania

2 – 3 rok życia

Doskonali się wymowa i rozbudowuje słownik. Zasób to około 1000 – 1800 słów.

Dziecko wymawia samogłoski: *a, u, i, o, e, y,*

oraz większość spółgłosek: *p, b, m, w, f, ś, ć, ź, ń, k, g, h, t, d, n, l.*

Pod koniec okresu zdania mogą (ale nie muszą) pojawić się także głoski *s, z, c, dz* oraz *sz, ż, cz, dż.*

Charakterystyczne dla mowy trzylatka jest *r* wymawiane jako *l, j*, rzadziej *ł*, upraszczanie grup spółgłoskowych (drzewko-dzewko, trzymam-cymam), brak wyraźnych końcówek wyrazów, a także nieznaczące zmiękczenie spółgłosek, które na tym etapie powinny stopniowo zanikać.

Maluch posługuje się już zdaniami, choć często ich postać gramatyczna pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

Częste są metatezy (przestawki) zarówno głosek, jak i sylab (np. *jeleń- lejeń, lokomotywa- kolomotywa*), pojawiają się asymilacje (upodobnienia np. *beb* zamiast *chleb*), a także kontaminacje (łącznie dwóch wyrazów w jeden- np. *pomasłować*, co oznacza posmarować masłem).

Jeśli Twój 3 – latek nie mówi, skontaktuj się z logopedą by ustalić przyczyny opóźnienia.

Okres swoistej mowy dziecka

3 – 7 rok życia

U dzieci **4 - 5 - letnich** widoczna jest wzmożona aktywność ruchowa, a co za tym idzie ogromne zainteresowanie światem. Jest to okres stawiania bardzo wielu pytań, co może być męczące dla nas – rodziców. Należy jednak cierpliwie znieść ten etap w życiu dziecka i dzielnie stawić czoło jego pytaniom (nie uciszać i nie ganić za ich nadmiar!).

Czterolatek nie powinien posługiwać się już zmiękczeniami.

Pod koniec 4 r.ż. w wymowie zaczyna pojawiać się głoska *r*. Często jest to tak wielki sukces dla dziecka, że zaczyna tej głoski nadużywać (np. *rarka*, *rody*, itd.).

Czterolatek zwykle mówi płynnie, jednak czasem mogą pojawić się zawahania, powtórzenia dźwięków, sylab, wyrazów, czyli tak zwana rozwojowa niepłynność mowy.

Jeżeli dziecko używa tylko kilku pojedynczych słów, nie tworzy połączeń dwuwyrzowych, nie nawiązuje kontaktu z otoczeniem lub jeżeli rozwój jego mowy budzi wątpliwości należy zgłosić się do logopedy.

Okres swoistej mowy dziecka

3 – 7 rok życia

Wypowiedzi dziecka **5-letniego** powinny być już w pełni zrozumiałe nie tylko dla rodzica, lecz także dla każdej osoby z zewnątrz.

Głoski, które pojawiły się w 4 r. ż. utrwalają się w wymowie spontanicznej.

Czasem dochodzi jeszcze do zniekształceń trudniejszych w artykulacji głosek: *sz, ż, cz, dż, r*.

Pięciolatek buduje bogate zdania, używa coraz więcej przymiotników. Stosuje podstawowe reguły gramatyczne, chociaż czasem jeszcze je myli. Z uwagą słucha prostego opowiadania i potrafi odpowiedzieć na pytania związane z jego treścią. Potrafi także opowiedzieć własną prostą historyjkę.

Zasób słów w tym okresie to ok. 2000 - 2600 słów.

Nieleczone wady wymowy i nie korygowanie ich przyczyn może przyczynić się do problemów z nauką czytania i pisania w szkole.

Okres swoistej mowy dziecka

3 – 7 rok życia

Sześciolatki powinny mieć w pełni opanowaną mowę.

Mowa dziecka jest wyraźna i poprawna prawidłowo wymawia wszystkie głoski języka polskiego, prawidłowo buduje zdania i stosuje reguły gramatyczne. Potrafi odpowiedzieć na bardziej złożone pytania, odpowiada używając zdań złożonych.

Dziecko 6 - letnie rozumie trudniejsze instrukcje na przykład: klaśnij w dłonie, a potem połóż ręce na kolanach. Potrafi wysłuchać dłuższego opowiadania, bajki, rozumie morał. Zaczyna wychwytywać niuanse znaczeniowe (prostą ironię).

Dokonuje analizy i syntezy słuchowej wyrazów o prostej budowie fonetycznej - głoskuje, dzieli na sylaby. Samodzielnie wymyśla wyrazy rozpoczynające się na daną głoskę.

Zaczyna czytać i pisać pierwsze wyrazy (imiona, nazwy).

Potrafi porównywać oraz klasyfikować przedmioty pod względem wielkości, kształtu, koloru, funkcji użytkowej.

Rozumie określenia typu: na, obok, pod, między, itp.

Zna na pamięć kilka piosenek i wierszyków, rozumie ich treść.

Jeżeli dziecko popełnia nadal sporo błędów gramatycznych, wymawia niepoprawnie jakąkolwiek głoskę, zacina się przy mówieniu, powtarza sylaby, jąka się, mówi bardzo głośno lub jeżeli mówi zdecydowanie gorzej od rówieśników - należy udać się do logopedy.

Kiedy do logopedy?

Skontaktuj się z logopedą, jeśli dziecko:

mówi
przez
nos

podczas mówienia
wysuwa język między
zęby, zniekształca
lub zmienia głoski

nadmiernie
się ślini

ma problemy
ze słuchem

oddycha przez usta,
śpi z otwartą buzią,
chrapie

nie mówi lub mówi
bardzo niewyraźnie

ssie kciuk, wargę
lub policzek,
obgryza paznokcie

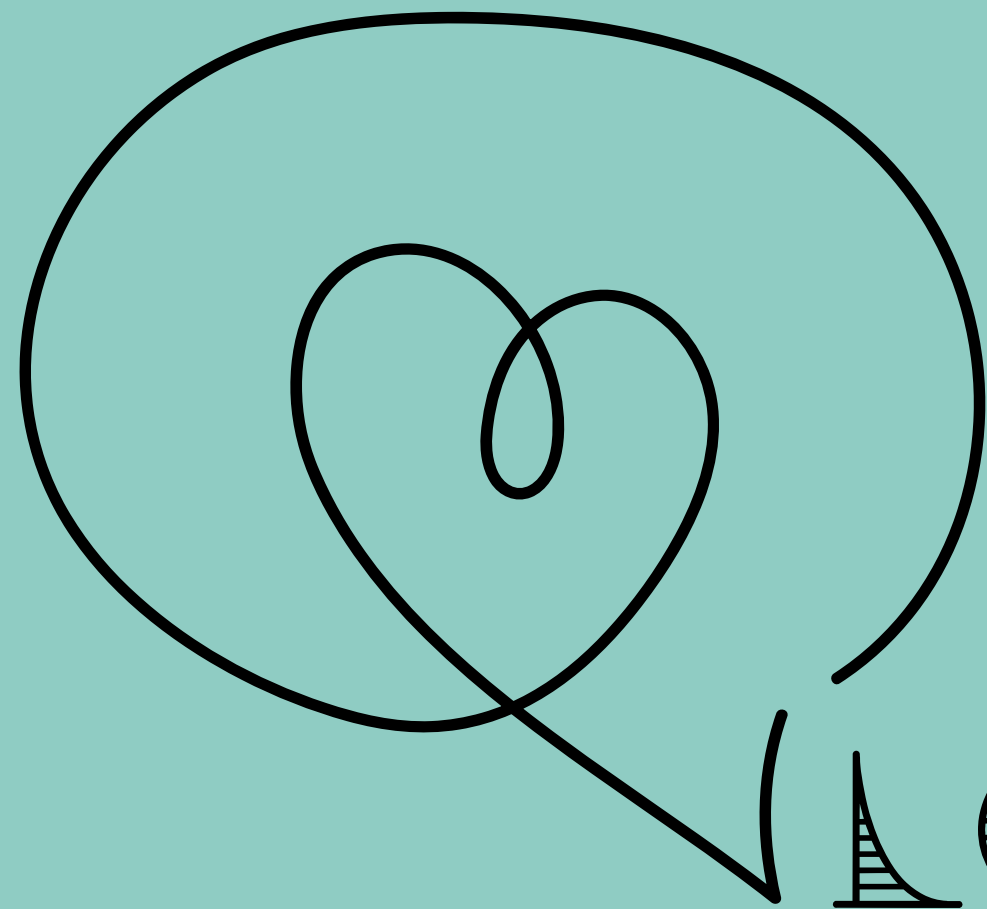
mówi tak że jego
mowa jest
niezrozumiała dla
innych

jąka się,
nie mówi
płynnie

mówiło i przestało albo
nie mówi w określonych
sytuacjach czy miejscach

ma trudności z jedzeniem gryzieniem,
zuciem, połykaniem oraz piciem
z kubeczka lub przez słomkę

ma nieprawidłową
budowę narządów mowy

KĄCIK

LOGOPEDYCZNO